

นี้มาก็ได้เป็นการนี้ได้คำนึงถึงการขระงเหลือผู้ขายได้มอบ
ประกอบไปด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้
เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา ๓ เพียงได้ให้
เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่
กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะ
กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น
มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์
ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ในประชาชนเข้า
ตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตาม
มาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของ
ราชการและคำขอของผู้มีอำนาจข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ
ในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐ
ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลข่าวสารนี้ให้แก่ผู้ขอภายในเวลา
อันสมควร เว้นแต่ผู้ยื่นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยมี
วัตถุประสงค์อันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐ
จัดทำได้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว
ในสภาพที่พร้อมจะให้ก็ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ/
วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่
เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึก
ไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์
หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่
ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการมีข้อมูลนี้มิใช่การแสวงหา

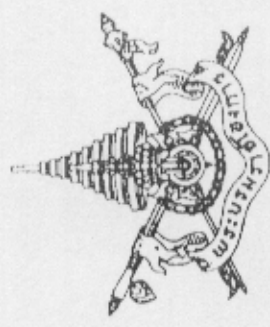
ผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อ
ปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็น
ประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูล
ราชการนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการทำงาน
ของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการได้ขึ้นใหม่
ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องตั้งอำนาจหน้าที่
ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้วให้มีความรู้ใน
มาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับ
แก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา ๓ โดยอัตโนมัติ
มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของ
ราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ข้อมูลข่าวสารที่ขอร้องจะอยู่
ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วน
สาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุม
ดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐ
ผู้รับคำขอให้คำแนะนํ่า เพื่อเป็นคำขอหน่วยงานของรัฐ
รัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนี้โดยมิชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่ามีข้อมูล
ข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงาน
ของรัฐแห่งอื่น และได้รับให้ดำเนินการเปิดเผยได้ตามระเบียบ
ที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงาน
ของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

ถ้าต้องการข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อได้ที่
สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตูม

หรือโทร. ๐ ๔๕๖ ๖๒๕๓-๔
www.koktoom.go.th

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

(เฉพาะเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร)

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์
โดย องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตูม ตำบลโคกตูม
อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งซึ่งมีความหมายให้รู้

เรื่องราชการอันแท้จริง ชื่อข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ที่มิใช่การสื่อ
ความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดย
ฝ่ายวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะจัดตั้งไว้ในรูปของเอกสาร
แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพถ่าย ศิลปะ การ
บันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์
หรือวิธีอื่นใดที่จัดทำขึ้นไว้เป็นปกติ

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูล

ข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ
หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะชื่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ
ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับ
การพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบ
วิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่

หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา
ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชีพการงาน หรือ
ประวัติการทำงาน ประวัติอาชีพของผู้มีหรือมีเลขหมาย
รหัส หรือสิ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือคุณสมบัติ เช่น ภาย
พิมพ์นามย่อ แฟ้มบันทึกลักษณะเสียงของคอมพิวเตอร์
และให้หมายความรวมถึงชื่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่ง
เฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

หมวด ๑
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของ

ราชการอย่างเปิดเผยต่อไปยังประชาชนในราชอาณาจักร

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์การในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำ

ในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง
หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการ
ตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดทำขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอันสามารถและควรแก่การกำหนด

ข้อมูลข่าวสารได้แก่การกำหนดเพื่อให้
แพร่หลายตามจำนวนพลและแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็น
การปฏิบัติตามบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรับทราบ และจัดให้มีข้อมูล
ข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้ด้วยแก่หรือขอเจ้าหน้าที่
จ่ายแก่ ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่
เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องส่งตามมาตรา ๗ (๔)
ถ้ายังไม่ได้ส่งพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาจะนับว่าใช้บังคับ
ในทางที่มิเป็นคดีแก่ผู้ใดก็ได้ เว้นแต่ผู้ใดจะตั้งข้อ
ข้อสงสัยทางศาลหรือตามศาลว่าเป็นจริงจนแล้วเป็นเวลาที่
พอสมควร

มาตรา ๙ ถ้าผู้ใดในชั้นมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๕
หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำข้อมูลข่าวสารของราชการ

อย่างเปิดเผยต่อไปยังประชาชนผู้ควรจัดได้ ทั้งนี้
ตามหลักการและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อ
เอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการ
พิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- (๒) นโยบายหรือการพิจารณาชี้แจงข้อสงสัยของพิมพ์
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบทันทีหรือหน้าที่ของเอกชน
- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง
- (๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาสัมสิทธิ์สัมปทานผูกขาด

ติดต่อหรือสัมปทานสัมกับเอกชนในการจัดทำบริการ
สาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่ตั้งตั้ง
โดยกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ที่ระบุ
รายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือ
ข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาในคดีด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ
ข้อมูลข่าวสารที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะที่
วรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องส่งในมาตรา ๑๕

หรือมาตรา ๑๕ ยี่ด้วย ให้ส่งหรือจัดท่อนหรือท่อนโดย
ประการอื่นใดที่มิใช่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลอื่นว่าข้อมูลส่วนบุคคลอื่นใดของหรืออันเกี่ยวกับ
ยอมมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นใดมาที่ผู้ใดรับรอง
ถูกต้องของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้วผู้ใดจะนำหรือใช้
หน่วยงานของรัฐได้โดยปราศจากความยินยอมและการ
หรือการยินยอมและการยินยอม

สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อมูลข่าวสารของราชการ คือ ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ นั่นคือ ข้อมูลข่าวสารนั้นต้องอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้เน้นที่สาระของข้อมูลข่าวสาร เพราะอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐ เช่น รายงานการทำงานของหน่วยงานราชการ เป็นต้น หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเอกชน เช่น รายงานการประกอบธุรกิจของเอกชนที่ต้องแจ้งให้รับทราบ เป็นต้น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้กำหนดสิทธิสำคัญแก่ประชาชน ดังนี้

๑ สิทธิได้รู้ (ตามมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ)

หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

๑. โครงสร้างและการจัดองค์กรที่ดำเนินงาน
๒. สรุปลำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีดำเนินงาน
๓. สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
๔. กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย ที่มีผลเป็นการ

ทั่วไป ต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อมูลข่าวสารอื่นที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) กำหนด

ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่มีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวม และจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เผยแพร่ ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐนั้นตามที่เห็นสมควร

๒ สิทธิตรวจสอบ (ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ)

หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชน เข้าตรวจสอบได้

๑. ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน
๒. นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
๓. แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
๔. คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่เอกชน
๕. สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง
๖. สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำ

บริการสาธารณะสุข

๗. มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย/โดยมติคณะรัฐมนตรี
๘. ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ หรือ ๑๕ ก ก็ให้ลบหรือตัดทอนข้อมูล ข่าวสารส่วนนั้นนอกจากนี้บุคคล ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามมีสิทธิเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ได้

๓ สิทธิขอดู (ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลสามารถขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องการได้ โดยหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่จะขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนกรวบรวมขึ้นใหม่

ทั้งนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติในเรื่องการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติที่ให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ถือปฏิบัติ กรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว หรือภายในวันที่รับคำขอ

๒ กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอทราบด้วย

๔ สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา ๙ และ ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสีย เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูล ข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมได้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๕ สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้งมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

๖ สิทธิร้องเรียน (ตามมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๓ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน ๖๐ วัน ประชาชนสามารถขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละ ส่วนราชการ ในวันเวลาราชการ

๓ สิทธิขอดู (ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลสามารถขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องการได้ โดยหน่วยงานของรับผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่จะขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนกรวบรวมขึ้นใหม่

ทั้งนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติในเรื่องการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติที่ให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ถือปฏิบัติ กรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว หรือภายในวันที่รับคำขอ

กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอทราบด้วย

๔ สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา ๙ และ ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสีย เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูล ข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมได้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๕ สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้งมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรับผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

๖ สิทธิร้องเรียน (ตามมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ)

บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๓ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน ๖๐ วัน ประชาชนสามารถขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละ ส่วนราชการ ในวันเวลาราชการ